

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/101/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617212991
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7617212991.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, C., D. E. F. XXX, 2/ B. G., nar. XX.XX.XXXX, F., A. B. XXX, C., H. I., obaja právne zastúpení SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Advokátka kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Urban, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Uhrova 18, IČO: 47 254 173, o určenie, že nehnuteľnosti s príslušenstvom patria do dedičstva po neb. B. G. a neb. manželke A. G., I. C., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11C/44/2017-553 zo dňa 2. februára 2022 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11C/44/2017-629 zo dňa 15. mája 2023

rozhodol:

- P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výrokoch pod č. I. a IV.
- P r i z n á v a žalobcom proti žalovanej 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Súd určuje, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese Gelnica, v obci K., v katastrálnom území K., a to stavba, rodinný dom so súp. č. 123, postavený na pozemku, parcely reg. "C" č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m², patrí v podiele 1/2 do dedičstva po neb. B. G., I. G., nar. dňa 27.04.1940, rodné č. 400427/119, zomr. dňa 20.11.2010, naposledy bytom XXX XX K. H. XX a v podiele 1/2 do dedičstva po neb. manželke A. G., I. C., nar. dňa 30.01.1947, rodné č. 475130/724, zomr. dňa 03.11.2018, naposledy bytom XXX XX K. H. XX.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Konanie o vypratanie rodinného domu súp. č. 123 postaveného na pozemku parcely reg. C KN č. XXX/X, o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XXX vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Gelnica, pre obec a k.ú. K., vrátane jeho príslušenstva, ktorým je stodola - stavba bez súpisného čísla postavená na pozemku parcely č. XXX/X, parcely registra C KN o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria zastavuje.

IV. Žiadna zo sporových strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o žalobe pôvodnej žalobkyne A. G. doručenej súdu prvej inštancie dňa 27.6.2017, ktorou pôvodná žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že ona je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti a to rodinného domu súp. č. 123 postavenom na pozemku parcely reg. C KN č.

XXX/X, o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, zapísané na LV č. XXX vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Gelnica, pre obec a k.ú. K., vrátane jeho príslušenstva, ktorým je stodola - stavba bez súpisného čísla postavená na pozemku parcely č. XXX/X, parcely registra C KN o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría. Zároveň žiadala, aby súd určil, že žalovaná je povinná do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vypratať rodinný dom súp. č. 123 postavený na pozemku parcely reg. C KN č. XXX/X, o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, zapísané na LV č. XXX vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Gelnica, pre obec a k.ú. K., vrátane jeho príslušenstva, ktorým je stodola - stavba bez súpisného čísla postavená na pozemku parcely č. XXX/X, parcely registra C KN o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría.

3. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 1Co/378/2018-202 zo dňa 30.10.2019, keďže pôvodná žalobkyňa počas odvolacieho konania dňa XX.XX.XXXX zomrela rozhodol, že pokračuje v konaní na strane žalobcu s dedičmi po nebohej žalobkyni A. G., zomrelej dňa 3.11.2018

- A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. F. XXX

- B. G., nar. X.XX.XXXX, bytom F., A. B. XXX, C., H. I., ako so žalobcami v 1. a 2. rade.

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. V zrušujúcom uznesení odvolací súd konštatoval, že pôvodná žalobkyňa v priebehu konania uvádzala, že sporný rodinný dom teraz označený súp. č. XXX bol postavený ňou, ako aj jej manželom v priebehu rokov 1976-1980, teda za trvania ich manželstva, čo preukázala stavebným povolením vydaným Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77, čo v podstate nepopierala ani žalovaná. Z takýchto skutkových záverov je zrejmé, že pokiaľ bola uvedená stavba postavená v r. 1980 neb. žalobkyňou, a jej manželom za trvania ich manželstva, patrí uvedená stavba do ich už zaniknutého BSM podľa ust. § 143 Občianskeho zákonníka. Vlastnícke právo k tejto stavbe takto žalobkyňa spolu s jej manželom nadobudli originálnym spôsobom a to titulom zhotovenia stavby a preto žalovaná uvedenú stavbu nepostavila, ale ju iba zrekonštruovala. Ďalej odvolací súd konštatoval, že vlastnícke právo žalovanej k spornej stavbe súp. č. 123 nezaložilo ani administratívne rozhodnutie (dodatočné povolenie stavby zo dňa 9.6.2014). Považoval za nesporné, že uvedená stavba z občiansko-právneho hľadiska nemohla vzniknúť ako výsledok stavebnej činnosti žalovanej, pokiaľ uvedená stavba existovala už od r. 1980 a žalovaná na nej vykonala iba rekonštrukciu. Za stavebníkov teda možno zjavne považovať iba neb. žalobkyňu a jej neb. manžela. Táto skutočnosť preukazuje aktívnu hmotno-právnu legitímáciu neb. žalobkyne k tejto stavbe a to bez ohľadu na to, že z obsahu osvedčenia o dedičstve po jej neb. manželovi naozaj nevyplýva jasný záver o tom, aby uvedená stavba rodinného domu bola predmetom vyporiadania jej BSM po smrti manžela v rámci dedičského konania. Z takto ustáleného skutkového stavu vyplýva, že aj za situácie pokiaľ nebolo účinne vyporiadané zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo neb. žalobkyne a jej neb. manžela, žalobkyňa bola až do samotného vyporiadania oprávnená s takouto stavbou nakladať v zmysle ust. § 144 Občianskeho zákonníka. Žalobkyni teda z tohto právneho postavenia vyplývalo aj právo na ochranu vlastníckeho práva v zmysle ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda aj právo na vydanie (vypratanie) voči tomu, kto do jej vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje. S poukazom na to, že žalovaná je vedená v katastri nehnuteľností ako vlastníčka uvedenej stavby považoval za zjavné, že zosúladenie právneho stavu vlastníctva k tejto stavbe je možné dosiahnuť iba určovacím výrokom súdu. V závere zrušujúceho uznesenia uviedol, že úspech v spore bude závislý aj na správnej formulácii petitu jej žaloby. Uložil súdu prvej inštancie povinnosť opätovne sa vyporiadať osobitne s dôvodnosťou obidvoch žalobou uplatnených nárokov pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu.

5. Uznesením č.k. 11C/44/2017-232 zo dňa 17.3.2020 súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby a keďže žalobcovia opätovne vo svojich vyjadreniach viackrát žiadali o zmenu petitu žaloby, jeho konečné znenie je zrejmé z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11C/44/2017-475 zo dňa 15.3.2021 v tomto znení:

I. Súd určuje, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese Gelnica, v obci Hrišovce, v katastrálnom území K., a to stavba, rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na pozemku, parcely reg. „C“ č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m², patrí v podiele 1/2 do dedičstva po neb. B. G., I. G. nar. dňa 27.4.1940, rodné č. XXXXXX/XXX, zom. dňa 20.11.2010, naposledy bytom XXX XX K. H. XX a v podiele 1/2 do dedičstva po neb. manželke A. G., I. C., nar. dňa 30.1.1947, rodné č. XXXXXX/XXX, zom. dňa 3.11.2018, naposledy bytom XXX XX K. H. XX.

II. Súd určuje, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese Gelnica, v obci Hrišovce, v katastrálnom území K., a to stavba, budova bez súp. č., stodola, postavená na pozemku, parcely reg. „C“ č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m², patrí v podiele 1/2 do dedičstva po neb. B. G., I. G. nar. dňa 27.4.1940, rodné č. XXXXXX/XXX, zom. dňa 20.11.2010, naposledy bytom XXX XX K. H. XX a v podiele 1/2 do dedičstva po neb. manželke A. G., I. C., nar. dňa 30.1.1947, rodné č. XXXXXX/XXX, zom. dňa 3.11.2018, naposledy bytom XXX XX K. H. XX.

III. Žalobcovia majú právo voči žalovanej na náhradu trov konania vo výške 100%.

6. Pôvodná žalobkyňa podanú žalobu odôvodňovala tým, že bola jednou zo zákonných dedičov po neb. B. G., zomrelom 20.11.2010, pričom dedičské konanie bolo vedené na Notárskom úrade JUDr. Ladislava Borského, notára, ako súdneho komisára pod sp.zn. XX/XXX/XXXX a následne XX/XXX/XXXX. V rámci dedičského konania v zmysle dedičskej dohody ona nadobudla do výlučného vlastníctva okrem iných nehnuteľností aj stavbu rodinného domu súp. č. XX s príslušenstvom na parcele č. XXX, pričom k pozemku pod stavbou v čase prejedávania dedičstva nebol evidovaný právny vzťah na liste vlastníctva. Po prejednaní dedičstva bol na jej návrh vypracovaný geometrický plán č. 6/2012 na určenie vlastníckych práv k parcelám č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X L. XXX a to B. M., autorizačne overeným N. O. G. a úradne overeným dňa 7.3.2012 pod č. 41/2012 Správou katastra Gelnica. Na podklade tohto geometrického plánu boli z pôvodného pozemku parcela č. XXX o výmere 418 m² odčlenené vyššie uvedené pozemky vrátane pozemku č. XXX/X o výmere 94 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria. Na uvedenom geometrickom pláne bolo na pozemku parcela č. XXX/X geodetom zameraná stavba a pri tomto pozemku je uvedený kód 17, t.j. pozemok na ktorom je postavená budova bez označenia súpisným číslom a kód 20, t.j. že na pozemku sa nachádza iná budova. V nadväznosti na tento geometrický plán bol ako výlučný vlastník uvedených nehnuteľností, zapísaný neb. B. G. a to na základe osvedčenia o vyhlásení o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam a jeho vlastníctvo bolo zapísané na LV č. XXX, k.ú. K.. Následne opätovne prebehlo dedičské konanie po neb. B. G. predmetom ktorého bolo prejednanie dedičstva práve k pozemkom parcela č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X L. XXX, pričom výlučným vlastníkom pozemkov parcela č. XXX/X, XXX/X, XXX/X L. XXX sa stala ona a výlučným vlastníkom pozemku parcela č. XXX/X sa stala žalovaná. Žalovaná je teda vychádzajúc z listu vlastníctva č. XXX výlučnou vlastníčkou, avšak nie len zdedeného pozemku parcela č. XXX/X o výmere 92 m², ale aj rodinného domu súp.č. 123 postaveného na tomto pozemku, pričom vlastníctvo v prospech žalovanej naň bolo zapísané katastrálnym odborom Okresného úradu Gelnica na základe návrhu na zápis stavby zo dňa 16.7.2014, sp.zn. Z869/2014-22/14. Vychádzajúc však z osvedčenia o dedičstve zo dňa 27.4.2011, sp.zn. 8D/207/2010 výlučným vlastníkom nehnuteľností - rodinného domu č. 123 na pozemku parcela č. XXX/X mala byť zapísaná bez pochybnosti žalobkyňa, pretože ona po svojom manželovi nebohom B. G. zdedila nielen rodinný dom súp.č. 42 ale aj príslušenstvo v celku. Žalovaná si teda vlastnícke právo k uvedenej nehnuteľnosti nielenže neoprávnene prisvojila a teda je bez akéhokoľvek právneho dôvodu zapísaná ako výlučný vlastník na liste vlastníctva, ale zároveň predmetnú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu užíva a to spolu s ďalšou nehnuteľnosťou ktorou je stodola, bez súpisného čísla, ktorá stojí na pozemku parcely registra "C KN" č. XXX/X. Konanie žalovanej voči nej i jej ďalším deťom je tak v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Naliehavý právny záujem na podaní žaloby na určenie vlastníckeho práva videla v tom, že jedine určovací rozsudok je spôsobilou verejnou listinou na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností a teda zosúladenie skutočného právneho stavu so stavom zapísaným.

7. Žalobcovia po pôvodnej žalobkyni poukazovali na skutočnosti zrejme z odôvodnenia podanej žaloby pôvodnou žalobkyňou ako aj z intencií odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení.

8. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, keďže mala za to, že ona je vlastníčkou predmetného rodinného domu na základe návrhu na zápis stavby zo dňa 16.7.2014. Ona predmetné nehnuteľnosti pokojne užívala niekoľko desiatok rokov až do momentu, kedy začala žalobkyňa vyvolávať konflikty, nakoľko obe strany zdieľajú spoločný dvor. Nesúhlasila s tým, že pôvodná žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou rodinného domu so súp. č. XXX na základe dedičského rozhodnutia vydaného v konaní sp. zn. 8D/207/2010, keďže obe nehnuteľnosti ešte v čase úmrtia poručiteľa neexistovali s tým, že stavba rodinného domu č. 123 nie je spôsobilá byť príslušenstvom rodinného domu č. XX, ktorý bol aj predmetom dedičského konania, pričom tvrdila, že na základe kolaudačného rozhodnutia sa stala výlučnou vlastníčkou tohto rodinného domu a do stavby rodinného domu investovala viac ako 22.000,00 eur.

9. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, súd prvej inštancie spor právne posúdil v zmysle ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“), článku 20 ods. 1 Ústavy SR, § 126 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 121 ods. 1 OZ a dospel k záveru, že žalobcovia majú vo veci, čo sa týka I. výroku rozsudku, daný naliehavý právny záujem ako aj aktívnu vecnú legitimáciu v spore, keďže žalovaná je zapísaná v katastri nehnuteľnosti ako vlastníčka sporných nehnuteľností a jedine rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie prípadnej zmeny tohto rozsudku s tým, že naliehavý právny záujem ale žalobcovia nemajú, čo sa týka II. výroku t.j., že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese Gelnica, v katastrálnom území K., a to stavba, budova bez súp. č., stodola, postavená na pozemku, parcely reg. "C" č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 94 m², patrí v podiele 1/2 do dedičstva po neb. B. G. a v podiele 1/2 do dedičstva po neb. A. G., I. C. a preto aj súd prvej inštancie žalobu zamietol v prevyšujúcej časti (viď. výrok č. II. napadnutého rozsudku).

10. V priebehu konania došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby vo výroku na vypratanie sporných nehnuteľností vo vzťahu k žalovanej a preto súd prvej inštancie so súhlasom žalovanej v zmysle ust. § 144 CSP, § 145 ods. 1 až 3 CSP a § 146 ods. 1,2 CSP konanie v tejto časti zastavil (viď. III. výrok napadnutého rozsudku).

11. Súd rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu vzal za preukázané, že uvedená stavba (t.č. dom s.č. 123) bola ako nová stavba postavená v roku resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom za trvania ich manželstva, a preto patrí do ich už zaniknutého BSM podľa ust. § 143 Občianskeho zákonníka. Vlastnícke právo k tejto stavbe predchodcovia (rodičia) žalobcov i žalovanej nadobudli originálnym spôsobom a to titulom zhotovenia stavby, čo mal súd preukázané výpoveďou pôvodnej žalobkyne, súčasných žalobcov, ale i samotnej žalovanej, pričom výstavbu rodinného domu potvrdzovala aj svedkyňa L. P., sestra neb. B. G., ktorá vo svojej výpovedi uvádza termínom "výstavba" rodinného domu (nie „prestavba“ či „rekonštrukcia“) a následne dom označuje ako "novostavbu". Tiež Q. A. v čestnom prehlásení zo dňa 29.9.2020 potvrdil, že rodičom žalobcov po roku 1977 pri realizácii svojpomocných stavebných úkonov na stavbe v súčasnosti označenej ako dom s.č. 123 v k.ú. K. osobne pomáhal. Výstavbu rodinného domku rodičmi sporových strán preukazuje i stavebné povolenie vydané Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77, ako aj projekt vypracovaný projektantom R. I. k stavebnému konaniu pod č. 2014/159 zo dňa 9.6.2014. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bol súd toho názoru, že žaloba o určenie že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v okrese Gelnica, v katastrálnom území K., a to stavba, rodinný dom so súp. č. XXX, postavená na pozemku, parcely reg. "C" č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 94 m², patrí v podiele 1/2 do dedičstva po neb. B. G. a v podiele 1/2 do dedičstva po neb. A. G., I. C. bola podaná dôvodne. Čo sa týka argumentácie žalovanej ohľadne výstavby rodinného domu s. č. 123, táto sa v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie považovala za jeho (originálneho) stavebníka s tým, že pri výstave použila časť stavby zrealizovanej jej rodičmi. Až po rozhodnutí odvolacieho súdu reagujúc na jeho odôvodnenie svoje skutkové tvrdenia zmenila a začala pracovať s verziou o ňou uskutočnenej rekonštrukcii pôvodnej stavby - chlievu, postaveného ešte jej starými rodičmi. Svoje tvrdenia podporila dobovými fotografiami, na ktorých je vyobrazený rodinný dom s.č. 42 (čl. 317) a hospodárska budova - chliev (čl. 316) s čestnými prehláseniami L. P. a S. P. zo dňa 27.8.2020 a následne zo dňa 5.8.2021, ako aj predložením odborného stanoviska č. XX/XXXX vypracovaného znalcom Ing. D. I. zo dňa 4.9.2020. Súd prvej inštancie vychádzal z nestálosti vyjadrení žalovaného, ktoré prispôbovala aktuálnemu stavu konania, čo súd prvej inštancie konkrétne zdôvodnil v bode 85. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a nakoľko sa súd nemohol stotožniť so súkromným znaleckým posudkom vypracovaným N. D. I., ktorý ani nevychádzal z vypracovaného podkladu projektanta R. I. k stavebnému konaniu pod č. 2014/159 zo dňa 9.6.2014, ktorý uviedol, že „základy rodinného domu sú kamenné z pôvodnej hospodárskej budovy“, pri porovnaní predložených fotografií s aktuálnymi fotografiami, z čoho je zrejmé, že obvodné múry stavieb nie sú totožné s tým, že ide o posun stavby rodinného domu smerom k ceste do ulice, po zamietnutí návrhov žalovanej na vykonanie dokazovania z dôvodu ich neefektívneho a nehospodárneho vykonania (viď. bod 86 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), žalobe súd prvej inštancie vyhovel, o čom rozhodol vo výroku pod č. I. napadnutého rozhodnutia s tým, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1,2 CSP, § 257 CSP a § 256 ods. 2 CSP s odkazom na § 262 ods. 1,2 CSP, keďže každá zo strán mala v konaní iba čiastočný úspech.

12. Opravným uznesením č.k. 11C/44/2017-629 zo dňa 24.5.2023 súd prvej inštancie opravil v záhlaví napadnutého rozhodnutia priezvisko žalovanej z nesprávneho Podracká na správne A. s tým, že ostatné časti pôvodného rozhodnutia ostali nezmenené.

13. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaná. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP s tým, že konkrétne napádala I. a IV. výrok rozsudku. Mala za to, že súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci s tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaná nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, ktorý rešpektoval právny názor odvolacieho súdu, keď vzal za preukázané, že uvedená stavba (th. č. domu súp. č. 123) bola ako nová stavba postavená v roku, resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom za trvania ich manželstva, teda patrí do ich už zaniknutého BSM podľa ust. § 143 OZ. Vlastnícke právo k tejto stavbe predchodcovia (rodičia) žalobcov i žalovanej nadobudli originálnym spôsobom a to titulom zhotovenia stavby (bod 82. odôvodnenia rozsudku). Žalovaná mala za to, že na základe vykonaného dokazovania nie je možné k takémuto záveru dôjsť. Dôkazná situácia sa v spore po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu zmenila a skutkový záver opretý o listinný dôkaz (jednostupňový projekt p. R. I.) neobstojí. Odvolací súd (v bode 9. a 10. odôvodnenia) dospel k záveru, že stavba už existovala v roku 1980 a mala sa realizovať v rokoch 1977 až 1980. Tento svoj záver oprel o: „Podľa bodu 5 technickej správy uvedeného projektu je vykonaný aj stručný popis stavby – prístavby, kde je uvedené, že konštrukcia je realizovaná z klasických stavebných materiálov, jedná sa o prízemnú jednoduchú stavbu realizovanú v 80. rokoch“. Ide o záver vychádzajúci z jedného dôkazu, bez toho, aby boli vzaté do úvahy aj ostatné dôkazy a navyše ide o záver interpretačne vadný. Udávané roky výstavby 1977 až 1980 sú 70. roky a nie 80. roky. Preto mala žalovaná za to, že nemožno záver o postavení stavby v rokoch 1977 až 1980 oprieť o jedno tvrdenie, že stavba bola realizovaná v 80. rokoch. Uvedené dôkazy vyvracajú aj iné dôkazy ako odborné stanovisko znalca, jeho svedeckú výpoveď a aj situačný plánok z roku 1933 a konkrétne v jednotlivých ďalších bodoch poukazovala na nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu veci, ako aj vychádzal z chyby pri písaní v zápisnici a nesprávne zaprotokoloval výpovede žalovanej a to aj čo sa týka nesprávneho vyhodnotenia predložených fotografií s apelom na to, že rodičia strán sporu nenadobudli originálnym spôsobom ani vlastnícke právo k domu súp. č. XX. Z predložených listín (príloha č. 9 odborného stanoviska a príloha vyjadrenia žalovanej z 10.1.2021) vyplýva, že otec strán sporu sa stal vlastníkom domu súp. č. XX na základe administratívneho zápisu do katastra nehnuteľností v roku 1996, teda rovnako ako žalovaná. Predmetná nehnuteľnosť nebola ani predmetom dedičstva po A. G. (na čo žalovaná upozornila vo vyjadrení zo dňa 10.1.2021). Aj dom súp. č. XX existoval v roku 1940 (podľa predloženej fotografie). Preto mala žalovaná za to, že jej rodičia nemohli originálnym spôsobom nadobudnúť ani dom súp. č. XXX. Ďalšou vadou napádaného rozhodnutia je, že ak aj súd prvej inštancie dospel k záveru, že stavebníkmi domu súp. č. XXX boli rodičia strán sporu, tak za stavebníkov musí pokladať aj starých rodičov strán sporu A. G. s manželkou. V konaní bolo preukázané, že dom súp. č. XXX sa mal rekonštruovať pre starých rodičov strán sporu, ktorí mali byť stavebníkmi popri rodičoch strán sporu. Starí rodičia strán sporu sa do stavby aj nasťahovali a žili tam. Vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobúda z občianskoprávneho hľadiska originálnym spôsobom (stavbou) stavebník. Podľa uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/52/2019 „vlastníctvo k novozhotovenej veci najmä stavbe nadobúda ten, kto stavbu realizoval, avšak s úmyslom mať ju pre seba (stavebník). Ak ide o vec zhotovenú spoločnou činnosťou, nie je rozhodujúce, či a v akej miere sa ten – ktorý subjekt podieľal na zhotovení veci (stavu)“. Na základe tohto právneho názoru Krajského súdu v Košiciach a vykonaného dokazovania je možné prísť k dvom záverom. Za prvé, že stavebníkmi boli starí rodičia strán sporu A. G. s manželkou, keďže stavbu realizovali s úmyslom mať ju pre seba (a synovi s rodinou prenechať dom súp. č. 42) a tým sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi stavby. V takomto prípade mal súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Za druhé je tu záver, že stavebníkmi boli starí rodičia strán sporu A. G. s manželkou spolu s rodičmi strán sporu. Títo všetci by sa tak stali podielovými spoluvlastníkmi stavby a keďže si neurčili svoje podiely platí, že sa (v zmysle § 137 ods. 2 OZ) stali podielovými spoluvlastníkmi, každý v podiele 1/2. V takomto prípade sú vo výroku č. I. napádaného rozhodnutia nesprávne určené podiely rodičov strán sporu a nakoľko sa žalobcovia domáhali žalobou nesprávnych podielov, mal súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Samozrejme je tu ešte aj tretia možnosť a to, že súd prvej inštancie mal rešpektovať právny názor odvolacieho súdu, aplikovať ho na vykonané dokazovanie a dôjsť k skutkovému záveru, že ani činnosťou rodičov strán sporu a ich starých rodičov nedošlo k zhotoveniu novej veci a preto sa k uvedenej stavbe vzťahuje vlastnícky režim tých stavebníkov, činnosťou ktorých táto vznikla. Na základe takéhoto skutkového záveru mal súd

prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s námietkou žalovanej o prekročení ich vecnej legitímácie. Žalobcovia do sporu vstúpili ako právni nástupcovia pôvodnej žalobkyne, ktorá sa domáhala určenia, že jej vlastníčkou nehnuteľnosti a celý spor sa týkal len jej práv. S terajšími žalobcami pokračoval v konaní krajský súd len ako s dedičmi po neb. žalobkyni A. G. v zmysle § 63 CSP. Ten v ods. 2 uviedol „Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide a to len čo sa skončí konanie o dedičstve“. Je právnym názorom žalovanej, že predmetom pôvodnej žaloby neboli a ani predmetom tohto konania nie sú žiadne práva a povinnosti, ktoré by mali podľa výsledku dedičského konania prejsť na dedičov B. G., nar. XX.X.XXXX. Ten nebol ani stranou sporu a ani podľa výsledku dedičského konania po ňom na žalobcov neprešlo právo, o ktoré v tomto konaní ide. Žalovaná mala za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení riadne nevysporiadal so všetkými argumentami, uvádzanými žalovanou počas konania, v jej podaniach a v jej záverečnom prednese, prečo žalobu zamietnuť. To činí napádané rozhodnutie nepreskúmateľným. Navrhovala, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, aby jej priznal 100% nárok na náhradu trov konania.

14. Žalobcovia v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovanej nesúhlasili s napadnutým odvolaním, keďže rozsudok považovali za vecne správny a preto ho navrhovali v napadnutých výrokoch potvrdiť. Apelovali na to, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý pre túto vec bol už skôr vyjadrený a ktorý na danú vec aj súd prvej inštancie vecne správne aplikoval. Žalobcovia uviedli, že súd rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu teda vzal za preukázané, že uvedená stavba (th. č. dom súp. č. 123) bola ako nová stavba postavená v roku, resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom za trvania ich manželstva, teda patrí do ich už zaniknutého BSM podľa ust. § 143 OZ. Vlastnícke právo k tejto stavbe predchodcovia (rodičia) žalobcov i žalovanej nadobudli originálnym spôsobom a to titulom zhotovenia stavby, čo mal súd za preukázané výpoveďou pôvodnej žalobkyne, súčasných žalobcov, ale i samotnej žalovanej. Výstavbu rodinného domu potvrdzuje rovnako svedkyňa L. P., sestra neb. B. G., ktorá vo svojej výpovedi pracuje s termínom „výstavba“ rodinného domu (nie prestavba či rekonštrukcia) a následne dom označuje ako „novostavbu“. Tiež Q. A. v čestnom prehlásení zo dňa 29.9.2020 potvrdil, že rodičom žalobcov po roku 1977 pri realizácii svojpomocných stavebných úkonov na stavbe v súčasnosti označenej ako dom súp. č. XXX v kat. úz. K. osobne pomáhal. Výstavbu rodinného domu rodičmi sporových strán preukazuje i stavebné povolenie – vydané Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77, ako aj konanie pod č. 2014/159 zo dňa 9.6.2014. Preto nebolo potrebné ani po zrušení a vrátení veci, uvedenú skutočne opätovne preukazovať a dokazovať, keďže preukázaná skutočnosť tu už bola, teda že dom so súp. č. XXX pre kat. úz. K. bol postavený v roku, resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom a to počas trvania ich manželstva, pričom z projektu skutočnej realizácie vypracovaného projektantom R. I. vyplynulo, že konštrukcia domu je realizovaná z klasických stavebných materiálov, ide o prízemnú jednoduchú stavbu realizovanú v 80. rokoch, čím samotná žalovaná aj potvrdila, že dom th. č. so súp. č. XXX pre kat. úz. K. je stavbou realizovanou v 80. rokoch a že ho ona nestavala a preto nemohla k tomuto domu ani nadobudnúť vlastníctvo originálnym spôsobom, keďže ho nestavala, ale len s dovoľením rodičov mohla túto stavbu užívať a v nej bývať a neplatiť nájom. Keďže neexistuje žiadna písomná zmluva, nemá právny titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva. Rovnako súd prvej inštancie vychádzal zo všetkých predložených dôkazov a to aj zo strany žalovanej, pričom žalovaná svoje vyjadrenie viackrát menila a to aj po vydaní zrušujúceho uznesenia odvolacím súdom, kedy predložila čestné prehlásenia, domové fotografie, ako aj odborné stanovisko č. 95/2000 vypracovanej znalcom Ing. Petrom Repčákom zo dňa 4.9.2020 s tým, že keďže ide o rodinných príbuzných vo vzťahu k žalovanej, ich vyjadrenia treba považovať za nedôveryhodné a účelové a to aj čo sa týka realizácie výstavby bratom, keďže z výpovede pôvodnej žalobkyne vyplynulo, že predmetný dom staval, vystavil p. B. G., st., spolu s jeho manželom A. G., o čom svedčí stavebné povolenie z roku 1977 s tým, že peniaze si požičali obaja na danú realizáciu a preto je správne, že súd nepripustil výsluchy osôb S. P. či L. P., keďže ide už o dostatočne preukázanú skutočnosť v konaní. Čo sa týka odborného stanoviska pod č. XX/XXXX vypracovaného N. D. I., mali za to, že ide o účelový znalecký posudok, ktorý nemal vydať, keďže nepôsobí v danom obore. Je znalcom z odvetvia „odhadu nehnuteľností“ a vyjadroval sa k statike a dynamike stavby a to bez toho, aby zodpovedal otázku ohľadom určenia veku stavby. Taktiež v konaní nebolo preukázané, aby svedok Q. A. bol voči žalovanej zaujatý. Apelovali na to, že z predložených fotografií je zrejmé, že zadná časť domu so súp. č. XXX pre kat. úz. K. so stodolou je vidieť jasný odskok medzi strechami stodoly a domu a netvorí jednoliaty nadväzujúci celok.

15. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov opätovne poukazovala na to, že prístavba bola vykonaná v rokoch 1977 až 1980 na dome č. XX, ale nie na dome so súp. č. XXX a keďže pôdorys a strecha domu so súp. č. 123 sa od roku 1933 preukázateľne nezmenila, to vylučuje výstavbu v 80. rokoch, pričom stavebníkmi neboli jej rodičia, ale ešte starí rodičia a tvrdenie žalobcov o údajnej dohode o užívaní nehnuteľnosti v závere je ničím nepreukázaným a nepravdivým tvrdením žalobcov s odkazom na účelové nepravdivé tvrdenie pôvodnej žalobkyne o stavení od roku 1976 až 1980 nemia to, že boli žalovanou popreté a v konaní vyvrátené inými dôkazmi. Žalovaná v konaní vysvetlila, že pôvodná žalobkyňa našla dokumenty o prístavbe k domu súp. č. XX a tieto v konaní zneužila. A aj to urobila nešikovne, nakoľko tvrdila, že stavať začali v roku 1976 (tak ako je datovaný prvý dokument) no pozabudla, že povolenie bolo vydané až v roku 1977. Žalobcovia sa môžu snažiť spochybniť stanovisko znalca, no o tom, že prístavba bola vykonaná na dome súp. č. XX svedčí plocha prístavby v rozhodnutí z roku 1977, ktorá je identická s plochou prístavby na dome súp. č. XX a nezodpovedá ploche domu súp. č. XXX. Navyše ani pôvodná žalobkyňa a ani žalobcovia nikdy v konaní nevysvetlili ako sa na dome súp. č. XX objavila prístavba (tá je zjavná z pôdorysu, ako aj z fotografií) a rovnako ani netvrdili, že by na dome súp. č. XX mali byť vykonané nejaké stavebné práce pred alebo po rokoch 1977 až 1980. Žalobcovia však opomínajú skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že stavebné práce, ktoré mali vykonať rodičia strán sporu spolu s nimi vykonávali aj starí rodičia strán sporu (rodičia otca strán sporu) za účelom, aby dom súp. č. XX D. F. B. G., nar. XX.X.XXXX a oni sa presťahovali do stavby (terajší dom súp. č. 123). Tvrdenie o pôžičke je pre toto konanie irelevantné, pretože nie je podstatné, z akých finančných prostriedkov sa stavebné práce realizovali, ale kto ich realizoval a za akým účelom. Okrem toho, že uvedené prostriedky z pôžičky boli použité na prístavbu k domu súp. č. XX, stavebné práce boli preukázateľne realizované za účelom bývania starých rodičov strán sporu, ktorí sa tam aj nasťahovali a dožili tam. Rovnako za účelové vyhodnotenie považovala tvrdenie žalobcov k stanovisku N. I., ktorý je znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie, odhad hodnoty nehnuteľností a ktorý je spôsobilý posúdiť vek stavby a to, k akému domu vykonáva prístavbu na základe stavebného povolenia z roku 1977 s tým, že znalec jasne povedal, že prístavba bola vykonaná k domu súp. č. XX a nie k domu súp. č. XXX a keďže sa nevedel vyjadriť k veku stavby, nemožno konštatovať žiadne prepojenie medzi ním a žalovanou. Trvala na účelovosti vyjadrenia p. A., k čomu sa už vyjadřila a trvala na tom, že dom súp. č. XX preukázateľne nepostavili rodičia strán sporu a ani hospodárske budovy na príľahlých pozemkoch, tie už existovali v roku 1933. V roku 1976 bol vlastníkom všetkých nehnuteľností starý otec strán sporu zo strany otca strán sporu, ktorý ich nadobudol od svojej mamy. K zmene vlastníctva k domu súp. č. XX malo dôjsť po rekonštrukcii chlieva, kedy sa do chlievu nasťahovali starí rodičia strán sporu a do domu súp. č. XX otec strán sporu s rodinou. Vlastníctvo domu súp. č. XX bolo v prospech otca strán sporu zapísané do katastra nehnuteľností až na základe žiadosti z roku 1996 (ktorá bola v konaní predložená a je aj súčasťou odborného stanoviska na str. 20). V roku 1996 už žalovaná v dome súp. č. XXX bývala tri roky. V rovnakom roku bolo stavbe pridelené aj súp. č. XX (rozhodnutie bolo tiež v konaní predložené). V tom čase podľa tvrdení všetkých strán sporu už stavba súp. č. XXX existovala. Ak by sa otec strán sporu cítil byť vlastníkom domu súp. č. XXX nechal by sa zapísať aj ako jeho vlastníkom a nechal by si pridať aj súpisné číslo, rovnako ako pri dome súp. č. XX, čo sa nestalo (tu je opäť konanie zúčastnených osôb v rozpore s tvrdeniami žalobcov o dohodách o užívaní stavby a tým, kto sa cítil byť vlastníkom stavieb). Pred rokom 1980 bol preukázateľne vlastníkom všetkých nehnuteľností starý otec strán sporu zo strany otca a keďže synovi s rodinou prenechal len dom súp. č. XX a ponechal si rekonštruovaný chlieb (teraz dom súp. č. XXX), ktorý od jeho smrti obývala žalovaná a nikdy nebol predmetom dedičského konania po neb. starom otcovi strán sporu zo strany otca, nemohlo prejsť vlastnícke právo k nemu na otca strán sporu a už vôbec nie na matku strán sporu (pôvodnú žalobkyňu). V reakcii na právny názor odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí o tom, že dom súp. č. XXX nadobudli rodičia strán sporu jeho výstavbou, poukázala žalovaná na to, že dokazovanie v konaní preukázalo, že dom súp. č. XXX, ak to nebola len rekonštrukcia, bol preukázateľne postavený aj starými rodičmi strán sporu a pre starých rodičov strán sporu. Na podporu svojho argumentu uviedla citáciu judikatúry odvolacieho súdu. K spochybňovaniu fotografií (str. 8 vyjadrenia) žalovaná nepredložila „akúsi fotku, pri ktorej tvrdí, že je vyhotovená z google street z roku 2012“, ale predložila výstup zo služby Google Street View, kde je v rohu zaznamenaný dátum vyhotovenia snímky a to apríl 2012. To všetko v reakcii na nesprávne odôvodnenie napádaného rozhodnutia. Fotografiu z roku 1996, ktorá je súčasťou stanoviska znalca žalovaní v konaní nijako nerozporovali a jej pravosť nepopreli. Preto je na ňu potrebné nahliadať ako na spornú skutočnosť. K fotografii, ktorá má dokazovať, že „je vidieť jasný odskok medzi strechami stodoly a domu so súp. č. XXX, pre kat. úz. K., ktoré netvorí na seba jednoliaty nadväzujúci celok“ žalovaná uvádza, že príloha 30 odborného stanoviska neexistuje. Na str. 30 odborného stanoviska sú fotografie, no na žiadnej nie

je spoločná fotografia domu súp. č. 123 a stodoly, preto záver o tom, že netvorí jednoliaty nadväzujúci celok nemožno vyvodit'.

16. Z vyjadrenia žalobcov opätovne sú zrejmé len skutočnosti, na ktoré už poukazovali v predchádzajúcom vyjadrení, keďže nesúhlasili v celom rozsahu s vyjadrením žalovanej a opätovne len poukazovali na účelovosť podaných tvrdení z jej strany.

17. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovanej ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP, keďže žalovaná podala odvolanie len proti výrokom pod č. I. a IV. napadnutého rozsudku a to z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalovanej.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.11.2023 o 11,50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 212/II.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 15.11.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

19. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

20. Žalovaná pri uplatnení odvolacieho dôvodu poukazovala na nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, čo je ale odvolacím dôvodom podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom inou vadou procesného charakteru je aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, čo konštatoval aj Najvyšší súd SR v Stanovisku občianskoprávneho kolégia zo dňa 3.12.2015 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR 1/2016, nakoľko spravodlivé súdne konanie v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého strany musia dostať príležitosť na primeranú reakciu vo vzťahu k vyhodnoteniu skutkového stavu a jeho právnomu posúdeniu konajúcim súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

21. Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal navrhnuté dôkazy nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

22. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

24. Odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalovanej nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

25. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

26. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Preto s apelom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd len dopĺňa odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tom znení, že odvolacie námietky uplatnené zo strany žalovanej sú totožné s jej procesnou obranou, s ktorou sa súd prvej inštancie vecne správne vysporiadal a to čo sa týka procesného postupu v zmysle § 185 a nasl. CSP, keďže v spore vykonal relevantné dokazovanie pre náležité rozhodnutie v spore, ktoré vyhodnotil v zmysle § 191 a nasl. CSP, čím procesne nepochybil a rovnako vec právne správne posúdil, konajúc v zmysle § 391 ods. 2 CSP v intencióch zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci jednoznačne viazaný a keďže odôvodnenie rozhodnutia spĺňa zákonné predpoklady v zmysle § 220 ods. 2 CSP, svojim konaním neodňal súd žalovanej právo na spravodlivý proces.

28. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykonal.

29. Podľa § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 195 ods. 1 CSP na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak; ustanovenie § 150 ods. 2 tým nie je dotknuté.

31. Podľa § 196 ods. 1 CSP súd môže na návrh nariadiť výsluch svedka.

32. Podľa § 197 ods. 1 CSP ak strana navrhne výsluch svedka, zabezpečí jeho prítomnosť na pojednávaní; o tejto skutočnosti vopred upovedomí súd a protistranu.

33. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

34. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

35. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

36. Podľa § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba

37. Pôvodná žalobkyňa - neb. A. G. naliehavosť právneho záujmu odôvodnila tým, že ona prišla o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a to k rodinnému domu súp. č. XXX v katastrálnom území Obce K., ktoré mala zdediť osvedčením o dedičstve 8D/207/2010-43, 1Dnot 304/2010 zo dňa 27.4.2011 po poručiťelovi jej neb. manželovi B. G., ako príslušenstvo k rodinnému domu č. XX v tom istom katastrálnom území, vzhľadom k tomu, že vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom žaloby, svedčí podľa aktuálneho listu vlastníctva jej dcére - žalovanej. Keďže v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 70 Katastrálneho zákona, platí, že údaje v katastri nehnuteľnosti považujú za hodnoverné pokiaľ sa nepreukáže opak, sa jedine podaním tejto žaloby odstráni spornosť vo vlastníctve nehnuteľnosti. Túto argumentáciu si osvojili i jej právni nástupcovia, čím je v spore daný naliehavý právny záujem žalobcov v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ CSP ako aj aktívna vecná legitimácia žalobcov v spore v zmysle § 63 ods. 1 až 3 CSP.

38. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že podľa aktuálneho listu vlastníctva č. XXX, k.ú. K. výlučné vlastníctvo k rodinnému domu č. XXX, stojacemu na parcele č. XXX/X o výmere 94 m², zastavané plochy a nádvoria svedčí žalovanej. Vlastníctvo stavby jej bolo zapísané na základe návrhu na zápis stavby zo dňa 16.7.2014 Z 869/2014 - 22/14.

39. V žalobe, ale aj vo svojej výpovedi pôvodná žalobkyňa v tomto smere uviedla skutkové tvrdenia podľa ktorých sporný rodinný dom teraz označený súp. č. 123 bol postavený ňou, ako aj jej manželom v priebehu rokov 1976-1980, teda v čase trvania ich manželstva. Na preukázanie svojich tvrdení predložila ako dôkaz stavebné povolenie vydané Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77 na výstavbu nového rodinného domu žiadateľovi B. G. a manželke a to v obci Hrišovce na pozemku par. č. XX/X pozostávajúceho z jednej izby, kuchyne a príslušenstva. Na týchto skutkových tvrdeniach zotrvali i právni nástupcovia žalobkyne a tieto neboli popierané ani žalovanou. Táto sama vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 03.05.2018 potvrdila, že pri stavbe rodinného domu súp. č. XXX použila časť stavby, ktorá na mieste tohto rodinného domu stála a túto ona iba zrekonštruovala. Vo výpovedi zároveň uviedla, že za 25 rokov užívania nehnuteľnosť zhodnotila, pretože pôvodná stavba mala 27 m² a ona dobudovala 50 m² a podkrovie. Investície žalovanej do nehnuteľnosti v konaní nikto nespochybňoval. Totožné tvrdenie žalovanej vyplýva i z rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 2C/44/2017 zo dňa 21.9.2020. Fakt, že neb. otec A. G. a neb. brat B. G. vystavil dom na mieste kde predtým stála maštal' vyplýva i z výpovede svedkyne L. P.. Táto zároveň potvrdila, že na výstavbu domu si bral brat pôžičku 15.000,- Sk, ale následne sa rodičia s bratom dohodli tak, že do novostavby pôjdu bývať rodičia. Takéto skutkové závery sú v súlade aj s listinným dôkazom predloženým žalovanou a to jednostupňovým projektom skutočnej realizácie rodinného domu vyhotoveného projektantom R. I. k stavebnému konaniu pod č. 2014/159 zo dňa 9.6.2014 (atest žumpy žalovanej). Podľa bodu 5 technickej správy uvedeného projektu je vykonaný aj stručný popis stavby - prístavby, kde je uvedené, že konštrukcia je realizovaná z klasických stavebných materiálov, jedná sa o prízemnú jednoduchú stavbu realizovanú v 80. rokoch.

40. Súd prvej inštancie rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu tak vzal za preukázané, že uvedená stavba (t.č. dom s.č. 123) bola ako nová stavba postavená v roku resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom za trvania ich manželstva, teda patrí do ich už zaniknutého BSM podľa ust. § 143 Občianskeho zákonníka. Vlastnícke právo k tejto stavbe predchodcovia (rodičia) žalobcov i žalovanej nadobudli originálnym spôsobom a to titulom zhotovenia stavby, čo mal súd preukázané z výpoveďou pôvodnej žalobkyne, súčasných žalobcov, ale i samotnej žalovanej. Výstavbu rodinného domu potvrdzuje rovnako svedkyňa L. P., sestra neb. B. G., ktorá vo svojej výpovedi pracuje s termínom "výstavba" rodinného domu (nie prestavba či rekonštrukcia) a následne dom označuje ako "novostavbu". Tiež Q. A. v čestnom prehlásení zo dňa 29.9.2020 potvrdil, že rodičom žalobcov po roku 1977 pri realizácii svojpomocných stavebných úkonov na stavbe v súčasnosti označenej ako dom s.č. XXX v k.ú. K. osobne pomáhal. Výstavbu rodinného domku rodičmi sporových strán preukazuje i stavebné povolenie vydané Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77, ako aj projekt vypracovaný projektantom R. I. k stavebnému konaniu pod č. 2014/159 zo dňa 9.6.2014.

41. Čo sa týka argumentácie žalovanej ohľadne výstavby rodinného domu s. č. XXX, táto sa v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie menila s tým, že nerozporovala, že pri výstavbe použila časť stavby zrealizovanej jej rodičmi. Až po rozhodnutí odvolacieho súdu reagujúc na jeho odôvodnenie svoje skutkové tvrdenia zmenila a začala pracovať s verziou o ňou uskutočnenej rekonštrukcii pôvodnej stavby - chlievu, postaveného ešte jej starými rodičmi. Svoje tvrdenia podporila dobovými fotografiami na ktorých je vyobrazený rodinný dom súp. č. 42 (čl. 317) a hospodárska budova - chliev (čl. 316) s čestnými prehláseniami L. P. a S. P. zo dňa 27.8.2020 a následne zo dňa 5.8.2021, ako aj predložením odborného stanoviska č. XX/XXXX vypracovaného znalcom Ing. D. I. zo dňa 4.9.2020.

42. Aj podľa odvolacieho súdu je procesná obrana v znení učených odvolacích námietok aj v odvolacom konaní zo strany žalovanej značne rozporuplná, ktorou sa žalovaná snaží spochybníť aj právny záver vyjadrený už odvolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení, čo ale rozporuje ust. § 391 ods. 2 CSP.

43. Nakoľko mal odvolací súd už z doposiaľ vykonaných dôkazov za preukázané, že uvedená stavba, t.j. dom súp. č. XXX bol ako nová stavba postavený v roku, resp. do roku 1980 pôvodnou žalobkyňou, ako aj jej manželom za trvania ich manželstva a preto patrí rodinný dom so súp. č. XXX v podiele 1/2 do dedičstva po neb. rodičoch žalobcov t.j. do ich zaniknutého BSM podľa § 143 OZ, o čom svedčia nielen výpovede svedkov, ale aj stavebné povolenie vydané OMV v Spišskej Novej Vsi dňa 29.4.1977 pod č. 944/77, čo žalovaná relevantnou procesnou ochranou v konaní nespochybnila.

44. Keďže odvolacie námietky žalovanej sú právne irelevantné a nedôvodné, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch č. I. a IV. v spojení s opravným uznesením ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a plne úspešným žalobcom proti neúspešnej žalovanej priznal 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Ref. Mgr. Sopoligová

Kanc.: opíš a daj na kontrolu referentovi

Predsedníčka senátu

Rozmnož, 1 x zberný spis, zberný spis vylúč

1 x kópia referentovi

Ostatné so spisom zašli OS SNV

Prepísala: M. Nemesová + Mgr. Tóthová: 5/12